

N:o 121.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till lag angående tillämpning af vissa bestämmelser i den vid internationella konferensen i Algeciras år 1906 antagna generalakt; gifven Stockholms slott den 27 mars 1907.

Under åberopande af bilagda i statsrådet och högsta domstolen förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå Riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag angående tillämpning af vissa bestämmelser i den vid internationella konferensen i Algeciras år 1906 antagna generalakt.

Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres sjukdom:

GUSTAF.

Albert Petersson.

Förslag

till

LAG

angående tillämpning af vissa bestämmelser i den vid internationella konferensen i Algeciras år 1906 antagna generalakt.

I anledning af stadgandet i art. 120 af den generalakt, som den 7 april 1906 undertecknats vid internationella konferensen i Algeciras för behandling af vissa förslag till inre reformer i Marocko, förordnas, att svensk konsul i Marocko skall i ärende, hvarmed han enligt generalakten har att taga befattning, äga tillämpa däri meddelade bestämmelser.

Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott fredagen den 15 mars 1907.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena TROLLE,
Statsråden: TINGSTEN,
ALBERT PETERSSON,
ALFRED PETERSSON,
HEDERSTIERNA,
DYRSSEN,
HAMMARSKJÖLD,
ROOS,
JUHLIN,
SWARTZ.

Efter gemensam beredning med hans excellens herr ministern för utrikes ärendena anförde chefen för justitiedepartementet statsrådet Albert Petersson:

»Vid den internationella konferens, som under år 1906 hölls i Algeciras för behandling af vissa förslag till inre reformer i Marocko och i hvilken konferens ombud för — utom Marocko — de flesta europeiska stater samt Amerikas förenta stater deltog, var äfven Sverige representeradt. Den generalakt, undertecknad den 7 april 1906, hvori de vid konferensen antagna bestämmelser äro sammanförda och hvaraf en öfversättning torde såsom bilaga få åtfölja statsrådsprotokollet, innehåller i art. 120, att hvar

och en af signatärmakterna förbinder sig att söka åvägabringa de lagstiftningsåtgärder, som kunna erfordras för att landets lagar må komma i öfverensstämmelse med generalakten. Man har således, sedan generalakten numera blifvit vederbörligen ratificerad, att tillse, huruvida Sveriges deltagande bör föranleda svensk lagstiftning.

I detta hänseende är att märka, att af främmande makt i Marocko anställd konsul enligt generalakten skall handlägga åtskilliga rättsärenden, som angå den främmande maktens undersåtar, och därvid tillämpa i generalakten meddelade bestämmelser. På grund af art. 29, 101 och 102 inträffar sådant, då fråga är att mot utländsk makts undersåte tillämpa vissa stadganden om straff eller konfiskation af egendom, nämligen föreskrifterna *dels* i art. 19—26 om straff för oloflig införsel i Marocko af vapen, ammunition och en del andra dylika varor, vare sig handlingen fullbordats eller stannat vid försök, och för viss annan befattning med sådana varor samt om konfiskation af varor och transportmedel, *dels* i art. 86—92 om straff för oloflig införsel eller utförsel af tullpliktig vara eller försök därtill samt om konfiskation jämväl i sådant fall af varor och transportmedel, *dels* i art. 81 om straff för förseelse af fartygsbefälhafvare med afseende å märkrulla, som skall af honom aflämnas vid ankomst till marockansk hamn, *dels ock* i art. 83, 84 och 93 om konfiskation af varor i vissa fall, då afgifven tullangifningsinlaga befinnes oriktig eller då varor utan vederbörligt utförselbevis inlastas i en marockansk hamn för att fraktas till en annan. Angående fördelning af ådömda böter och hvem konfiskerad gods skall tillgodokomma, är stadgadt i art. 26, 28 och 100.

Af det sagda lär framgå, att för tillämpning med afseende å svensk undersåte af åtskilliga bestämmelser i generalakten erfordras, att desamma blifva i vår rätt upptagna. Vid en granskning af dessa stadganden visar sig väl, att de i några hänseenden innehålla afvikelser från hos oss antagna allmänna rättsregler; men torde detta icke välla vidare betänklighet, om hänsyn toges till de särskilda förhållanden, under hvilka stadgandena, säkerligen endast i mycket sällsynta fall, komme att tillämpas.

Beträffande formen för den lagbestämmelse, som alltså lär böra utfärdas, synes mig lämpligast, att åt densamma gifves den allmänna affattning, som den erhållit i följande förslag, hvilket jag låtit inom departementet uppräta:

Förslag

till

LAG

angående tillämpning af vissa bestämmelser i den vid internationella konferensen i Algeciras år 1906 antagna generalakt.

I anledning af stadgandet i art. 120 af den generalakt, som den 7 april 1906 undertecknats vid internationella konferensen i Algeciras för behandling af vissa förslag till inre reformer i Marocko, förordnas, att svensk konsul i Marocko skall i ärende, hvarmed han enligt generalakten har att taga befattning, äga tillämpa däri meddelade bestämmelser.»

Föredraganden hemställde, att högsta domstolens utlåtande öfver berörda förslag måtte, för det ändamål § 87 regeringsformen omförmäler, inhämtas genom utdrag af protokollet.

Till denna af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställan täcktes Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall.

Ur protokollet

Erik Ölander.

Bilaga.

(Öfversättning.)

Den internationella konferensens i Algeciras generalakt.

I Guds den allsmåktiges namn:

Hans Majestät tyske kejsaren, konung af Preussen, i tyska rikets namn;

Hans Majestät kejsaren af Österrike, konung af Böhmen m. m. samt apostolisk konung af Ungern;

Hans Majestät belgiernas konung;

Hans Majestät konungen af Spanien;

Amerikas förenta staters president;

Franska republikens president;

Hans Majestät konungen af det för-
enade konungariket Storbritannien och Ir-
land samt af de brittiska besittningarna
hinsides hafven, kejsare af Indien;

Hans Majestät konungen af Italien;

Hans Majestät sultanen af Marocko;

Hennes Majestät drottningen af Neder-
länderna;

Hans Majestät konungen af Portugal
och Algarvierne m. m.;

Hans Majestät kejsaren af Ryssland;

Hans Majestät konungen af Sverige;

ledda af önskan att ordning, fred och
välstånd må härska i Marocko och öfver-
tygade därom, att detta eftersträfvans-
värda mål endast kan uppnås förmedelst
införande af reformer på den tredubbla
grundvalen af Hans Majestät sultanens
suveränitet och oafhängighet, Hans sta-
ters integritet samt ekonomisk frihet med

full likställighet för alla, hafva på in-
bjudning af Hans Majestät sultanen be-
slutat att afhålla en konferens i Algeciras
för att uppnå en öfverenskommelse om
ifrågavarande reformer och i ändamål att
undersöka, på hvad sätt de för dessas
genomförande nödvändiga medel må kunna
åstadkommas, samt hafva till sina befull-
mäktigade ombud utsett:

**Hans Majestät tyske kejsaren, konung af
Preussen, i tyska rikets namn:**

herr JOSEPH VON RADOWITZ, Dess am-
bassadeur extraordinaire och plénipoten-
tiaire hos Hans katolska Majestät, och

herr grefve CHRISTIAN VON TATTEN-
BACH, Dess envoyé extraordinaire och
ministre plénipotentiaire hos Hans Maje-
stät konungen af Portugal;

**Hans Majestät kejsaren af Österrike,
konung af Ungern m. m. och apostolisk
konung af Böhmen:**

herr grefve RUDOLF VON WELSERS-
HEIME, Dess ambassadeur extraordinaire
och plénipotentiaire hos Hans katolska
Majestät, och

herr grefve LEOPOLD BOLESTA-KOZIE-
BRODZKI, Dess envoyé extraordinaire och
ministre plénipotentiaire i Marocko;

Hans Majestät belgiernas konung:

herr baron MAURICE JOOSTENS, Dess envoyé extraordinaire och ministre plénipotentiaire hos Hans katolska Majestät, och herr grefve CONRAD DE BUISSERET-STEENBECQUE DE BLARENGHIEN, Dess envoyé extraordinaire och ministre plénipotentiaire i Marocko;

Hans Majestät konungen af Spanien:

DON JUAN MANUEL SANCHEZ Y GUTIÉRREZ DE CASTRO, hertig af Almodóvar del Rio, Dess statsminister, och

DON JUAN PÉREZ-CABALLERO Y FERRER, Dess envoyé extraordinaire och ministre plénipotentiaire hos Hans Majestät belgiernas konung;

Amerikas förenta staters president:

herr HENRY WHITE, Amerikas förenta staters ambassadeur extraordinaire och plénipotentiaire hos Hans Majestät konungen af Italien, och

herr SAMUEL R. GUMMÉRÉ, Amerikas förenta staters envoyé extraordinaire och ministre plénipotentiaire i Marocko;

Franska republikens president:

herr PAUL RÉVOIL, Franska republikens ambassadeur extraordinaire och plénipotentiaire hos Schweiziska edsförbundet, och

herr EUGÈNE REGNAULT, ministre plénipotentiaire;

Hans Majestät konungen af det förenade konungariket Storbritannien och Irland samt af de brittiska besittningarna hinsides hafven, kejsare af Indien:

Sir ARTHUR NICOLSON, Dess ambassadeur extraordinaire och plénipotentiaire hos Hans Majestät kejsaren af Ryssland;

Hans Majestät konungen af Italien:

herr markis EMILE VISCONTI VENOSTA, riddare af Annunciata-orden, och herr GIULIO MALMUSI, Dess envoyé extraordinaire och ministre plénipotentiaire i Marocko;

Hans Majestät sultanen af Marocko:

El Hadj MOHAMED BEN-EL ARBI ET-TORRÉS, Dess ombud i Tanger och ambassadeur extraordinaire,

El Hadj MOHAMED BEN ABDESSELAM EL MOKRI, Dess finansminister,

El Hadj MOHAMED ES-SEFFAR, och Sid ABDERRHAMAN BENNIS;

Hennes Majestät drottningen af Nederländerna:

herr JONKHEER HANNIBAL TESTA, Dess envoyé extraordinaire och ministre plénipotentiaire hos Hans katolska Majestät;

Hans Majestät konungen af Portugal och Algarvierne m. m.

herr grefve ANTOINE DE TOVAR, Dess envoyé extraordinaire och ministre plénipotentiaire hos Hans katolska Majestät;

herr grefve FRANÇOIS-ROBERT DE MARTENS FERRAO, pär af konungariket, Dess envoyé extraordinaire och ministre plénipotentiaire i Marocko;

Hans Majestät kejsaren af Ryssland:

herr grefve ARTHUR CASSINI, Dess ambassadeur extraordinaire och plénipotentiaire hos Hans katolska Majestät;

herr BASILE BACHERAcht, Dess minister i Marocko; samt

Hans Majestät konungen af Sverige:

herr ROBERT SAGER, Dess envoyé extraordinaire och ministre plénipotentiaire

hos Hans katolska Majestät och hos Hans Majestät konungen af Portugal;

hvilka, försedda med i god och behörig form befunna fullmakter, i enlighet med det program, hvarom öfverenskommelse träffats mellan Hans Majestät sultanen och öfriga makter, i följd och ordning diskuterat och antagit:

I. En deklaration angående polisväsendets organisation;

II. Ett reglemente angående öfvervakandet och förhindrandet af insmuggling af vapen;

III. En akt angående upprättande af en marockansk statsbank;

IV. En deklaration angående åstadkommande af bättre afkastning af skatterna och beredande af nya inkomster;

V. Ett reglemente angående det marockanska tullväsendet samt förhindrandet af tullförsnillning och oloflig varuinförsel;

VI. En deklaration angående offentlig förvaltning och offentliga arbeten; och hvilka fullmäktige, då de ansett, att dessa olika dokument lämpligen kunde sammanföras i en enda handling, förenat dem till en generalakt bestående af följande artiklar:

KAPITEL I.

Deklaration angående polisväsendets organisation.

Art. 1. Konferensen, hvilken af Hans Majestät sultanen uppforderats att uttala sig angående de åtgärder, som äro erforderliga för polisväsendets organisation, förklarar följande åtgärder böra vidtagas.

Art. 2. Polisväsendet står under Hans Majestät sultanens suveräna myndighet.

Poliskåren uppsättes af Makhzen (marockanska regeringen) och består af marockanska musulmän under befäl af marockanska Kaider samt fördelas på de åtta för handel öppna hamnarna.

Art. 3. För att biträda Sultanen vid polisväsendets organisation skola spanska officerare och underofficerare samt franska officerare och underofficerare såsom instruktörer ställas till hans förfogande af respektive regeringar, hvilkas val i sådant hänseende skall underställas Hans Majestät sultanen för godkännande. Mellan Makhzen och instruktörerna skall enligt det i artikel 4 omförmälda reglemente afslutas kontrakt, hvilket skall angifva villkoren för deras anställande samt bestämma deras aflöning, hvilken icke får understiga dubbla beloppet af den aflöning, som motsvarar hvarje officers eller underofficers grad. Dessutom skall beviljas dem efter olika orter växlande ortstillägg. Lämpliga bostäder skola ställas till deras förfogande af Makhzen, äfvensom nödiga ridhästar och hvad för dessas utfodring erfordras.

Regeringarna i de länder, instruktörerna tillhöra, förbehålla sig rätt att återkalla dem och i deras ställe utse andra med iakttagande af nämnda villkor beträffande dessas godkännande och anställande.

Art. 4. Dessa officerare och underofficerare skola för en tid af fem år, räknadt från konferensaktens ratificering, biträda vid den marockanska poliskårens organisation. De skola sörja för utbildning och disciplin i öfverensstämmelse med reglemente, som därom kommer att upprättas, samt äfvenledes tillse, att det

manskap, som antages, är lämpligt för militärtjänst. De skola utöfva en allmän uppsikt öfver truppförvaltningen och öfver aflönningens utbetalande, som verkställas af »Amin», biträdd af den instruktions-officer, som handhar räkenskaperna. De skola lämna de marockanska myndigheter, åt hvilka befälet öfver denna kår uppdrages, sitt sakkunniga biträde i deras utöfning häraf.

Reglementariska bestämmelser angående rekryteringen, utbildningen och administrationen af poliskåren äfvensom disciplinen inom densamma fastställas gemensamt af marockanska krigsministern eller hans ombud, den i art. 7 omförmälde inspektör samt de franska och spanska instruktörer, hvilka innehafva högsta grad.

Reglementet underställes diplomatiska kåren i Tanger, som skall afgifva yttrande inom loppet af en månad. Efter utgången af denna tid skall reglementet tillämpas.

Art. 5. Polistruppernas hela effektiva styrka får icke öfverstiga två tusen femhundra man och icke understiga tvåtusent. Den skall efter hamnarnas betydenhet fördelas i afdelningar om etthundra femtio till sexhundra man. Antalet spanska och franska officerare skall utgöra sexton till tjugu, antalet spanska och franska underofficerare trettio till fyrtio.

Art. 6. De för truppernas samt instruktionsofficerarnes och underofficerarnes underhåll och aflöning erforderliga medel skola af statsbanken förskjutas till den marockanska statskassan inom gränserna för polisväsendets årliga budget, hvilken för en effektiv styrka på två tusen femhundra man icke får öfverstiga två och en half million pesetas.

Bih. till Riksd. Prot. 1907. 1 Saml.

Art. 7. Allmän uppsikt öfver polisväsendets verksamhet skall under förenämnda femårsperiod utöfvas af en högre officer, tillhörande schweiziska armén, hvilken på förslag af schweiziska edsförbundets regering utses af Hans Majestät sultanen och af honom erhåller uppdrag i sådant hänseende.

Denne officer erhåller titeln generalinspektör och skall vara bosatt i Tanger.

Han skall minst en gång om året inspektera de olika poliskårerna och öfver dessa inspektioner afgifva rapport till Makhzen.

Förutom de ordinarie rapporterna kan han, därest han skulle finna sådant erforderligt, afgifva speciella rapporter öfver alla frågor rörande polisens verksamhet.

Utan att omedelbart ingripa i befälsutöfningen eller utbildningen skall generalinspektören likväl göra sig underrättad om de resultat, som den marockanska polisen ernår med afseende å ordningens och säkerhetens upprätthållande på de platser, där den kommer att förläggas.

Art. 8. Afskrift af de rapporter och meddelanden, hvilka generalinspektören afgifver till Makhzen angående sin verksamhet, skall samtidigt tillställas diplomatiska kårens i Tanger doyen, på det att diplomatiska kåren må blifva i tillfälle att tillse, att det marockanska polisväsendet funktionerar i enlighet med konferensens beslut, samt öfvervaka, att detsamma på ett verksamt och fördragsenligt sätt bereder säkerhet åt utläningar till person och egendom samt åt handelsrörelsen.

Art. 9. I händelse reklamationer af vederbörande beskickning göras hos diplo-

1 Afd. 97 Häft.

matiska kåren, kan denna, i det den samtidigt gifver sultanens representant meddelande härom, göra framställning hos generalinspektören om företagande af undersökning och afgifvande af rapport angående dessa reklamationer i alla erforderliga hänseenden.

Art. 10. Generalinspektören erhåller ett årligt arvode af tjugufem tusen francs och dessutom reseersättning af sex tusen francs. Makhzen skall ställa en lämplig bostad till hans förfogande och ombesörja underhållet af hans hästar.

Art. 11. De i artikel 10 omförmälda ekonomiska villkoren beträffande hans anställning och installering skola fastställas i ett mellan honom och Makhzen afslutadt kontrakt, hvaraf afskrift skall tillställas diplomatiska kåren.

Art. 12. Instruktörerna för marockanska polisen (officerare och underofficerare) skola i Tetuan vara spanjorer, i Tanger spanjorer och fransmän, i Larasch spanjorer, i Rabat fransmän, i Casablanca spanjorer och fransmän och i de tre andra hamnarna fransmän.

KAPITEL II.

Reglemente angående öfvervakandet och förhindrandet af insmuggling af vapen.

Art. 13. Införsel af och handel med krigsvapen jämte till sådana hörande vapendelar samt laddad och oladdad ammunition af alla slag äfvensom krut, salpeter, bomullskrut, nitroglycerin och alla uteslutande för tillverkning af ammunition afsedda ämnen äro, med undantag för de i artiklarna 14 och 15 angifna

fall, förbjudna inom hela marockanska riket.

Art. 14. För industri och offentliga arbeten erforderliga explosiva ämnen må likväl kunna införas. Villkoren för införseln af sådana ämnen skola bestämmas i ett, på sätt i art. 18 sägs, upprättadt reglemente.

Art. 15. Vapen, vapendelar och ammunition afsedda för Hans Majestät sultanens trupper få införas med iakttagande af följande föreskrifter:

En af marockanske krigsministern undertecknad handling, angifvande antal och beskaffenhet af i utlandet beställda föremål af ifrågavarande slag, skall företes för och viseras af ursprungslandets beskickning.

Tullbehandlingen af lådor och andra försändelser, innehållande vapen och ammunition, som tillverkats på beställning af marockanska regeringen, verkställas vid företeende af:

- 1) ofvannämnda handling;
- 2) konossement angifvande försändelsernas antal och vikt samt antal och slag af vapen och ammunition, som de innehålla. Denna handling skall vara viserad af ursprungslandets beskickning; och skall beskickningen på baksidan af handlingen angifva, hvilken myckenhet redan vid ett eller flera tillfällen tullbehandlats. Visering skall vägras, så snart de beställda varorna fullständigt levererats.

Art. 16. Införsel af jakt- och lyxvapen jämte vapendelar samt laddade och oladdade patroner till sådana vapen är likaledes förbjuden, men kan likväl tillåtas:

1) för importörens uteslutande personliga behof;

2) för de jämlikt bestämmelserna i art. 18 tillåtna vapenaffärers behof.

Art. 17. Införsel af jakt- eller lyxvapen afvensom ammunition till sådana tillåtes för importörens uteslutande personliga behof vid företeende af ett tillståndsbevis, utfärdadt af Makhzens representant i Tanger. Om importören är utlänning, skall tillståndsbevis icke lämnas annat än på begäran af hans lands beskickning.

Beträffande jaktammunition må hvarje tillståndsbevis afse högst ett tusen patroner eller nödigt material för tillverkning af ett tusen patroner. Tillstånd får lämnas blott åt personer, hvilka icke blifvit dömda för brott, polisförseelser däri dock ej inbegripna.

Art. 18. Handeln med oräfflade jakt- eller lyxvapen af utländsk tillverkning afvensom ammunition till sådana skall, så snart förhållandena så medgifva, regleras genom förordning, utfärdad af marockanska regeringen i öfverensstämmelse med den af diplomatiska kårens i Tanger flertal uttalade åsikt. Detsamma gäller om förordningar afseende att upphäfva eller inskränka idkandet af ifrågavarande handel.

Endast de personer, hvilka af marockanska regeringen därtill erhållit särskildt och för viss tid gällande tillstånd, tillåtas att öppna lokal för försäljning af jaktvapen och till sådana hörande ammunition samt därstädes idka dylik handel. Tillstånd härtill beviljas endast på därom af vederbörande gjord skriftlig framställning, som tillstyrkts af hans lands beskickning.

I reglementen, utfärdade på sätt i första stycket af denna artikel sägs, skall bestämmas antalet af de försäljningslokaler, som få upprättas i Tanger och eventuellt i de hamnar, som framdeles komma att angifvas, afvensom gifvas föreskrifter ej mindre beträffande införsel af explosiva ämnen, afsedda att användas vid industriella företag och vid offentliga arbeten, samt af vapen och ammunition, afsedda för försäljningslokalernas behof, än afven beträffande den myckenhet, som högst får hållas på lager.

Därest reglementenas bestämmelser öfverträdas, kan tillståndet antingen för viss tid eller för alltid återtagas; och må det oakadt andra straff, som gärningsmannen kan hafva förskyllt, ådömas.

Art. 19. All införsel eller försök till införsel af förbjudna varor medför desamma konfiskerande samt dessutom nedan angifna frihetsstraff och böter, som skola ådömas af vederbörande domstol.

Art. 20. Införsel eller försök till införsel genom för handel öppen hamn eller genom tullkammare straffas med:

- 1) böter från fem hundra till två tusen pesetas samt tilläggsböter motsvarande tre gånger den införda varans värde; och
- 2) fängelse från fem dagar till ett år; eller endast ett af dessa båda straff.

Art. 21. Införsel eller försök till införsel annorledes än genom för handel öppen hamn eller genom tullkammare straffas med:

- 1) böter från ett tusen till fem tusen pesetas samt tilläggsböter motsvarande tre gånger den införda varans värde; och
- 2) fängelse från tre månader till två år eller endast ett af dessa båda straff.

Art. 22. Rättsstridigt försäljande, undan-gömmande eller kringförande till försäljning af i förevarande reglemente förbjudna varor straffas såsom i art. 20 sägs.

Art. 23. Den, som gjort sig skyldig till delaktighet i de uti artiklarna 20, 21 och 22 omnämnda brott, är förfallen till enahanda straff, som gärningsmannen. Huruvida delaktighet föreligger, afgöres enligt den för domstolen, där brottet åtalas, gällande lagstiftning.

Art. 24. Förefinnas sannolika skäl att misstänka, att ett fartyg, som förankrat i för handel öppen hamn, medför vapen, ammunition eller andra förbjudna varor i afsikt att införa desamma i Marocko, skola de marockanska tulltjänstemännen göra anmälan härom till vederbörande konsulära myndighet, som har att, biträdd af ett ombud för den marockanska tullmyndigheten, föranstalta om nödiga förhör, undersökningar och besiktningar.

Art. 25. I händelse af införsel eller försök till införsel sjöledes af förbjudna varor annorledes än genom för handel öppen hamn äger marockanska tullmyndigheten rätt att införa fartyget till närmaste hamn, där detsamma öfverlämnas till vederbörande konsulära myndighet, hvilken är berättigad beslagtagna och kvarhålla fartyget, tilldess böter, som ådömas, blifvit erlagda. Därest hos vederbörande konsulära myndighet deponeras en summa motsvarande högsta bötesbeloppet eller för beloppets erläggande ställes vederhäftig borgen, som af tullmyndigheten godtages, skall beslaget af fartyget, i hvilket skede rättegången än befinner sig, upphävas, såvida icke därigenom lägges hinder i vägen för den rättsliga undersökningen.

Art. 26. Konfiskerade varor tillfalla Makhzen vare sig att användas för dess eget behof, om Makhzen för desamma har bruk och under villkor att rikets undersåtar icke kunna förskaffa sig desamma, eller för att låta sälja dem till utlandet.

Föremål, som nyttjas vid landväga transport, kunna konfiskeras och säljas för marockanska statskassans räkning.

Art. 27. Försäljning af utaf marockanska regeringen utrangerade vapen förbjudes inom hela marockanska riket.

Art. 28. Af ådömda böter skola belöningar tilldelas de angifvare, hvilka bidragit till anträffandet af de förbjudna varorna, samt de tjänstemän, hvilka beslagtagit desamma, på det sätt att, efter afdrag af rättegångskostnader i förekommande fall, en tredjedel genom tullverkets försorg fördelas mellan angifvarna och en tredjedel tillfaller tjänstemännen, hvilka beslagtagit varan. Den återstående tredjedelen tillfaller marockanska statskassan.

Om beslaget verkställts utan medverkan af angifvare, tillfaller hälften af böterna beslagtagarna och hälften marockanska statskassan.

Art. 29. De marockanska tullmyndigheterna skola direkt underrätta respektive diplomatiska och konsulära ämbetsmän om alla öfverträdelser af förevarande reglemente, hvilka begåtts af dess lands undersåtar, på det dessa må åtalas vid vederbörande domstol.

Enahanda öfverträdelser, begångna af marockanska undersåtar, skola af tullmyndigheten angifvas direkt till vederbörande marockanska myndighet.

Ett ombud för tullmyndigheten skall utses att vid de olika domstolarna följa rättegången i förekommande mål.

Art. 30. Om tillämpning i gränstrakterna mot Algeriet af reglementet angående insmuggling af vapen tillkommer det utslutande Frankrike och Marocko att bestämma.

Likaledes skall det utslutande tillkomma Spanien och Marocko att bestämma angående tillämpningen af samma reglemente i Riff-området och i allmänhet i gränstrakterna mot de spanska besittningarna.

KAPITEL III.

Akt angående upprättande af en statsbank.

Art. 31. I Marocko skall upprättas en bank, benämnd Marockos statsbank, för utövande af nedan angifna rättigheter, hvarå oktroj lämnas banken af Hans Majestät Sultanen för en tid af fyrtio år räknadt från föreliggande akts ratificering.

Art. 32. Banken, hvilken kan drifva all sådan rörelse, som ligger inom området för en banks befogenhet, har ensam rätt att utgifva sedlar, ställda på innehafvaren, hvilka skola inlösas vid anfordran och gälla som lagligt betalningsmedel i alla offentliga kassor inom marockanska riket.

Banken är skyldig att hålla en kassareserv, motsvarande under en tid af två år räknadt från tidpunkten för början af dess verksamhet minst hälften samt efter denna tid minst en tredjedel af dess utlöpande sedlar. Denna kassareserv skall

till minst en tredjedel bestå af guld eller guldmynt.

Art. 33. Banken äger att, med utslutande af alla andra banker eller kreditanstalter, för statskassans räkning uppbära medel och verkställa dess utbetalningar. För detta ändamål har marockanska regeringen att vidtaga de åtgärder, som äro erforderliga, för att inkomsterna af tullverket med undantag af den del, som anslagits för 1904 års lån, äfvensom andra inkomster, som regeringen kommer att anvisa, må inflyta till banken.

Inkomsten af den särskilda skatt, som kommer att påläggas i och för fullbordandet af vissa offentliga arbeten, bör marockanska regeringen låta inflyta till banken liksom äfven de inkomster, som regeringen kan ytterligare anslå som säkerhet för sina lån, för hvilkas förvaltning det särskildt åligger banken att svara, likväl med undantag för 1904 års lån, hvarom bestämmelser äro träffade i ett särskildt aftal.

Art. 34. Banken är regeringens finansiella ombud såväl inom som utom riket, regeringen dock obetaget att hänvända sig till andra banker eller kreditanstalter för sina statslån. Emellertid skall banken hafva företrädesrätt till nämnda lån framför hvarje annan bank eller kreditanstalt mot erbjudande af lika villkor.

Beträffande skattkamaranvisningar eller andra af staten utställda papper med kort betalningstid, som marockanska regeringen kan vilja afyttra utan att göra dem till föremål för offentlig emission, skall dock banken, med utslutande af alla andra inrättningar, erhålla i uppdrag att för marockanska regeringens räkning

försälja desamma vare sig i Marocko eller i utlandet.

Art. 35. Banken skall i afräkning på statsinkomsterna lämna marockanska regeringen i löpande räkning förskott intill ett belopp af en million francs.

Dessutom skall banken under en tid af tio år, räknadt från dess bildande, öppna kredit för regeringen intill ett belopp icke öfverstigande två tredjedelar af bankens grundkapital.

Denna kredit skall fördelas på flera år och användas för bestridande i främsta rummet af kostnaderna för upprättande och underhåll af poliskår, organiserad i öfverensstämmelse med konferensens beslut, och i andra rummet af de kostnader för allmännyttiga arbeten, hvilka icke utgå af den i följande artikel omtalade särskilda fond.

Räntan på dessa båda förskott skall utgå med högst sju procent, bankens kommissionsarfvide inberäknadt, och banken kan begära, att regeringen skall lämna densamma som säkerhet för förskjutna medel motsvarande summa i skattkamaranvisningar.

Om marockanska regeringen före utgången af de tio åren skulle träffa aftal om erhållande af lån, har banken rätt att omedelbart återfå de jämlikt andra stycket af denna artikel förskjutna belopp.

Art. 36. Inkomsten af den i artiklarna 33 och 66 omnämnda särskilda skatt skall bilda en fond för sig, öfver hvilken banken skall föra särskilda räkenskaper. Denna fond skall användas i öfverensstämmelse med konferensens föreskrifter.

I händelse fonden är otillräcklig, kan banken i afräkning på fonden framdeles

tillflytande medel för densamma öppna kredit intill ett belopp icke öfverstigande föregående års inkomster.

Ränte- och kommissionsvillkor skola vara desamma som de uti föregående artikel för förskottering i löpande räkning åt statskassan fastställda.

Art. 37. Banken skall vidtaga de åtgärder den anser nyttiga för upphjälpande af myntväsendet i Marocko. Spanskt mynt skall fortfarande gälla såsom lagligt betalningsmedel.

Sälunda äger banken ensam verkställa uppköp af ädla metaller, prägling och nedsmältning af mynt äfvensom alla andra åtgärder i fråga om mynt, hvilket allt banken skall företaga för marockanska regeringens räkning och till dess nytta.

Art. 38. Banken, som skall hafva sitt säte i Tanger, skall upprätta afdelningskontor och agenturer i Marockos mest betydande städer och på alla andra platser, hvarest den anser sådant vara förmånligt.

Art. 39. De för banken äfvensom för dess afdelningskontor och agenturer erforderliga tomtplatser skola afgiftsfritt af regeringen upplåtas. Då tiden, för hvilken oktroj lämnats, löpt till ända, må regeringen mot ersättning till banken af kostnaderna för anstalernas uppförande återtaga besittningen af tomterna. Banken har dessutom rätt att förvärfva hvarje byggnad eller tomtplats, som den för omförmälda ändamål kan behöfva.

Art. 40. Marockanska regeringen ansvarar för bankens, dess afdelningskontors och agenturers säkerhet och skydd. För sådant ändamål skall i hvarje stad erforderlig vakt ställas till desammas förfogande.

Art. 41. Banken, dess afdelningskontor och agenturer äro fritagna från erläggandet af all vare sig ordinarie eller extraordinarie, förefintlig eller blifvande skatt eller pålaga. Detsamma gäller beträffande dess för eget behof använda fastigheter, dess aktier med kuponger och dess sedlar. Införsel och utförsel af metall och mynt i och för bankens behof är tillåten och befriad från all afgift.

Art. 42. Marockanska regeringen utöfvar öfveruppsikt öfver banken genom en af regeringen efter förut med bankens förvaltningsråd träffad öfverenskommelse utsedd öfverkommissarie.

Denne har rätt att taga kännedom om bankens affärsrörelse, kontrollerar sedelutgifningen och öfvervakar, att oktrojens bestämmelser noggrannt iakttagas.

Han skall förse hvarje sedel med sin underskrift eller sin stämpel och har att öfvervaka bankens förhållande till kejserliga statskassan.

Han får icke inblanda sig i bankens förvaltning och affärsrörelse, men han har alltid rätt att närvara vid censorernas sammanträden.

Marockanska regeringen skall utnämna en eller två biträdande kommissarier, som särskildt hafva till åliggande att öfva kontroll öfver de finansiella transaktionerna mellan statskassan och banken.

Art. 43. Ett reglemente, som närmare fastställer förhållandet mellan banken och marockanska regeringen, skall upprättas af den särskilda kommitté, hvarom artikel 57 handlar, samt godkännas af censorerna.

Art. 44. För banken, som med samtycke af Hans Majestät Sultanens rege-

ring upprättas i form af aktiebolag, gälla den franska lagens stadganden därutinnan.

Art. 45. Rättegångar, som i Marocko anhängiggöras af banken, skola instämmas till svarandens konsulära domstol eller marockansk domstol enligt de genom fördrag eller marockanska firmaner bestämda behörighetsregler.

Rättegångar, som i Marocko anhängiggöras mot banken, skola instämmas till en specialdomstol, sammansatt af tre konsulardomare och två bisittare. Diplomatiske kåren upprättar hvarje år en förteckning å domare och bisittare samt deras suppleanter.

Denna domstol skall vid målen behandling tillämpa de i den franska lagstiftningen för handelsmål fastställda rätts-, process- och behörighetsregler. De af denna domstol fällda utslag må dragas under pröfning af schweiziska öfverrätten i Lausanne, som utgör högsta instans.

Art. 46. Tvister rörande oktrojens bestämmelser eller tvister, som kunna uppstå mellan marockanska regeringen och banken, hänskjutas till nämnda öfverrätt i Lausanne, mot hvars utslag klagan ej må föras.

Till denna öfverrätt skola likaledes hänskjutas, utan rättighet till klagan öfver dess beslut, alla tvister, som kunna uppstå mellan aktieägare och banken angående uppfyllandet af statuternas föreskrifter eller på grund af bolagsförhållandet.

Art. 47. Bankens statuter skola af en särskild i artikel 57 omförd kommitté upprättas enligt nedan angifna

principer. De skola godkännas af censorerna och stadfästas af aktieägarnas generalförsamling.

Art. 48. Bolagets konstituerande generalförsamling äger att bestämma platsen, hvarest aktieägarnas och förvaltningsrådets sammanträden skola hållas; likväl skall det senare kunna sammanträda i hvilken annan stad som helst, om det så anser lämpligt.

Bankens direktion skall hafva sitt säte i Tanger.

Art. 49. Bankens angelägenheter handhafvas af ett förvaltningsråd, bestående af lika många medlemmar, som det finnes kvotdelar i grundkapitalet.

Medlemmarna i förvaltningsrådet hafva den mest vidsträckt befogenhet beträffande bolagets förvaltning och affärsrörelse; de utse direktörer, underdirektörer och medlemmarna i den i artikel 54 angifna kommission äfvensom afdelningskontorens och agenturernas direktörer.

Såsom bolagets tjänstemän skola i så stor utsträckning som möjligt anställas undersåtar af de länder, som deltagit uti teckningen af aktiekapitalet.

Art. 50. Medlemmarna i förvaltningsrådet utnämnas af aktieägarnas generalförsamling efter förslag af de olika grupperna af aktietecknare.

Första förvaltningsrådet utses för en tid af fem år. Efter utgången af denna tid skall årligen ske val af tre medlemmar. Ordningen, i hvilken medlemmarna skola afgå, afgöres genom lottning; de kunna omväljas.

Vid bolagets bildande har hvarje grupp af aktietecknare rätt att föreslå så många medlemmar i förvaltningsrådet,

som den tecknat hela kvotdelar. Grupperna äro icke bundna att föreslå personer af deras egen nationalitet.

Grupperna af tecknare bibehålla sin rätt att vid nyval eller omval föreslå medlemmar i förvaltningsrådet allenast såvida de styrka, att de ännu äro i besittning af minst hälften af hvarje kvotdel, för hvilken de utöfva nämnda rätt.

I det fall att en grupp af tecknare jämlikt dessa bestämmelser icke mer skulle vara behörig att föreslå en medlem i förvaltningsrådet, äger generalförsamlingen att direkt sörja för förslags upprättande.

Art. 51. En hvar af följande banker nämligen tyska riksbanken, Englands bank, Spaniens bank och Frankrikes bank äger att med samtycke af vederbörande regering utnämna en censor i marockanska statsbanken.

Censorerna utses för fyra år. Afgående censorer kunna utses ånyo.

I händelse af dödsfall eller afsägelse skall den bank, som utsett den afgångne innehafvaren af platsen, sörja för platsens återbesättande men blott för återstoden af den tid, för hvilken denne varit utsedd.

Art. 52. Censorerna, hvilka utöfva sitt uppdrag på grund af föreliggande akt, hafva att i signatärmakternas intresse tillse, att banken arbetar tillfredsställande och att oktrojens och statuterernas bestämmelser noggrant iakttagas. De skola tillse, att föreskrifterna rörande sedelutgifning noggrant följas, och böra öfvervaka de åtgärder, som vidtagas för upphjälpande af myntväsendet. De kunna likväl aldrig under någon som helst före-

vändning inblanda sig i bankens affärsrörelse eller inre förvaltning.

Hvar och en af censorerna har rätt att när som helst granska bankens räkenskaper, begära upplysning vare sig af förvaltningsrådet eller af direktionen angående affärsrörelsen och närvara vid förvaltningsrådets sammanträden, dock endast såsom rådgifvare.

De fyra censorerna skola i och för utöfvandet af sitt uppdrag sammanträda i Tanger minst en gång hvartannat år å dag, hvarom de själfva äga att öfverenskomma. Andra sammanträden i Tanger eller annorstädes skola hållas, därest tre af censorerna sådant yrka.

De fyra censorerna skola årligen gemensamt afgifva berättelse, som skall bifogas förvaltningsrådets. Detta skall utan dröjsmål öfverlämna afskrift af denna berättelse till hvar och en af de regeringar, som undertecknat konferensakten.

Art. 53. Beloppet af censorerna tillkommande traktamente och reseersättning fastställas af kommittén för utarbetandet af statuterna.

Utbetalningen däraf till nämnda personer göres direkt af de banker, af hvilka de utnämnas, och hvilka erhålla ersättning af Marockos statsbank.

Art. 54. Vid sidan af direktionen i Tanger skall ställas en kommission, hvars medlemmar, utan hänsyn till nationalitet, af förvaltningsrådet väljas bland framstående i Tanger bosatta ägare af aktier i banken.

Denna kommission, i hvilken en af direktörerna eller underdirektörerna fungerar som ordförande, skall afgifva ytt-

rande beträffande diskonteringar och öppnandet af kredit.

Den skall hvarje månad till förvaltningsrådet afgifva berättelse öfver hithörande frågor.

Art. 55. Aktiekapitalet, hvars storlek bestämmas af den särskilda i artikel 57 omnämnda kommitté, dock med den inskränkning att det icke får understiga femton millioner eller öfverstiga tjugumiljoner francs, skall inbetalas i guldmynt. Värdet af hvarje aktie, som skall motsvara femhundra francs, angifves å aktien i olika guldmyntslag efter fast, i statuterna bestämd kurs.

Detta kapital kan sedermera ökas en eller flera gånger enligt af aktieägarnas generalförsamling fattadt beslut.

Teckningsrätten vid dessa kapitalökningar är förbehållen aktieinnehafvarna utan hänsyn till grupp och i förhållande till antalet aktier, som hvar och en innehar.

Art. 56. Bankens grundkapital skall fördelas i lika stora kvotdelar till ett antal motsvarande antalet af de vid konferensen företrädde stater, hvilka vilja deltaga i teckningen.

För detta ändamål skall hvarje stat utse en bank, hvilken vare sig för egen del eller för en grupp banker äger att utöfva här ofvan angifna teckningsrätt äfvensom den i artikel 50 omnämnda rätt att föreslå medlemmar i förvaltningsrådet.

Den bank, som blifvit utsedd att stå i spetsen för en grupp, kan med bemyndigande af vederbörande regering ersättas med en annan bank i samma land.

De stater, som vilja begagna sig af sin teckningsrätt, hafva att meddela kung-

liga spanska regeringen denna sin afsikt inom loppet af fyra veckor sedan föreliggande akt blifvit af makternas representanter undertecknad.

Emellertid skola två kvotdelar af lika storlek med dem, hvilka afsetts för hvarje grupp af tecknare, anslås åt det bankkonsortium, som undertecknat kontraktet af den 12 juni 1904, mot det att konsortiet till Marockos statsbank afstår:

1) de rättigheter, som närmare angifvas i kontraktets artikel 33;

2) den i kontraktets artikel 32 (§ 2) omnämnda rättighet beträffande den disponibla behållningen af tullinkomsterna; dock med uttryckligt förbehåll af den enligt artikel 11 i samma kontrakt innehafvare af de utfärdade värdehandlingarna i första hand medgifna företrädesrätt till tullinkomsterna i dess helhet.

Art. 57. Inom loppet af tre veckor efter teckningstidens utgång, hvilken för vederbörande makter tillkännagifves af spanska regeringen, skall en specialkommitté, bestående af ombud, utsedda af de olika grupperna af tecknare enligt de i artikel 50 i fråga om tillsättande af medlemmarna i förvaltningsrådet omnämnda regler, sammanträda i och för utarbetande af statuter för banken.

Bolagets konstituerande generalförsamling skall sammanträda inom loppet af två månader efter föreliggande akts ratificering.

Specialkommitténs verksamhet upphör omedelbart efter bolagets bildande.

Specialkommittén bestämmer själf platsen för sina sammanträden.

Art. 58. Ingen förändring i statuterna kan äga rum annat än på förslag af för-

valtningsrådet och i enlighet med censurnas och den kejserliga öfverkommisariens samstämmiga åsikter.

Beslut om sådana förändringar fattas af aktieägarnas generalförsamling och äro ej giltiga, om ej tre fjärdedelar af de personligen eller genom ombud närvarande medlemmarna därom förenat sig.

KAPITEL IV.

Deklaration angående åstadkommande af bättre afkastning af skatterna och beredande af nya inkomster.

Art. 59. Så snart »tertib» regelmässigt införts beträffande marockanska undersåtar, skola makternas representanter i Tanger tillämpa densamma på sina respektive länders undersåtar i Marockanska riket. Likväl iakttages, att ifrågasvarande skatt påföres utlänningar endast

a) under de i diplomatiska kårens i Tanger reglemente af den 23 november 1903 fastställda villkor;

b) på de platser, där den verkligen utkräfves af marockanska undersåtar.

De konsulära myndigheterna äga att innehålla viss procent af de från deras landsmän influtna belopp i och för bestridande af de utaf upprättande af uppbördslängder och uppbärande af skatten förorsakade kostnader.

Denna procents storlek skall bestämmas af Makhzen och diplomatiska kåren i Tanger gemensamt.

Art. 60. Jämlikt den i artikel 11 i konventionen i Madrid utlänningar tillerkända rätt kunna dessa förvärfva fast

egendom inom hela marockanska riket, och Hans Majestät Sultanen förbinder sig att gifva administrativa och dömande myndigheter erforderliga instruktioner, på det att tillstånd att upprätta handlingar härom icke måtte utan laga grund vägras. Öfverflyttning af sålunda förvärfvad äganderätt vare sig genom aftal mellan lefvande eller på grund af dödsfall må fortfarande obehindradt äga rum. Det jämlikt artikel 11 i konventionen i Madrid vid utlännings köp af fastighet erforderliga tillstånd lämnar Hans Majestät Sultanen beträffande de för handel öppna hamnarna och området inom tio kilometers omkrets omkring desamma en gång för alla, så att hädanefter utverkande af sådant för hvarje särskildt fall icke är erforderligt.

I fråga om Ksar el Kebir, Arzila, Azemmur samt eventuellt andra platser af kuststräckan eller i det inre af landet lämnas likaledes ofvannämnda allmänna tillstånd åt utläningar, dock endast vid förvärf inom två kilometers omkrets omkring dessa städer.

Hvarhelst utläningar hafva förvärfvat fast egendom må de uppföra byggnader i öfverensstämmelse med gällande föreskrifter och sedvänja.

Innan Kadin gifver sitt tillstånd till upprättandet af handlingar, hvarigenom äganderätt till fastighet öfvergår från en person till annan, bör han göra sig förvissad om, att åtkomsthändlingarna äro enligt den muselmanska lagen i behörig ordning. Makhzen skall för hvarje i denna artikel angifven stad med kringliggande område utse den Kadi, som har att verkställa denna granskning.

Art. 61. I ändamål att bereda Makhzen nya inkomstkällor medger konferensen i princip, att en skatt får påläggas byggnader i stad.

En del af den inkomst, som sålunda uppkommer, skall användas för gatu- och sundhetsväsendet inom städerna samt i allmänhet för bestridande af utgifterna för städernas förbättring och underhåll.

Skatten påhvilat fastighetsägaren, utan åtskillnad om han är marockan eller utläning, men hyresgäst eller den, som är innehafvare af nyckeln till byggnaden, ansvarar gent emot marockanska statskassan för densamma.

Genom reglemente, utfärdadt af marockanska regeringen och diplomatiska kåren i Tanger gemensamt, skall bestämmas skattens storlek, sättet för densammans upptagande och användande, samt hur stor del af de sålunda uppkomna inkomsterna bör anslås till bekostande af städernas förbättring och underhåll.

I Tanger skall denna del öfverlämnas till det internationella sundhetsrådet, som äger att bestämma om dess användning, till dess en stadsstyrelse blifvit upprättad.

Art. 62. Konferensen anser, att det af Hans Majestät Sultanen år 1901 fattade beslut, att de marockanska ämbetsmän, hvilka hafva att upptaga landbruksskatter, icke vidare skulle äga att af befolkningen uppbära vare sig »sokhra» eller »muna», bör utsträckas så långt möjligt är.

Art. 63. De marockanska ombuden hafva påvisat, att s. k. Habus eller vissa kronoegendomar, särskildt Makhzen tillhöriga fastigheter, hvilka besittas mot betalning af en grundränta af 6 %, inne-

hafvas af utlänningar antingen utan behöriga åtkomsthandlingar eller på grund af handlingar, hvilkas laglighet är tvivelaktig. Konferensen, som är angelägen att afhjälpa detta sakförhållande, uppdrager åt diplomatiska kåren i Tanger att tillsammans med det särskilda ombud, som Hans Majestät Sultanen behagar utnämna, gifva en rättvis lösning åt dessa båda frågor.

Art. 64. Konferensen har fått del af förslag, som af marockanska ombuden framlagts angående påläggandet af skatter å vissa grenar af handel och industri samt vissa yrken.

Om, efter det dessa skatter pålagts marockanska undersåtar, diplomatiska kåren i Tanger skulle finna skäligt att desamma jämväl må påläggas utlänningar, bestämmes emellertid redan nu, att ifrågasvarande skatter uteslutande skola gälla städerna.

Art. 65. Konferensen ansluter sig till det af de marockanska ombuden framställda förslaget att med diplomatiska kårens bistånd införa:

a) stämpelskatt å alla kontrakt och rättshandlingar, som upprättas inför adu- lerna;

b) skatt vid försäljning af fastighet, icke öfverstigande två procent af försäljningssumman;

c) statistik- och vågskatt å varor befordrade i kustfart, icke öfverstigande en procent af varornas värde;

d) passafgift för marockanska under- såtar;

e) eventuellt kaj- och fyrafgifter, hvar af inkomsterna skola användas till hamnarnas förbättrande.

Art. 66. Varor af utländsk tillverkning skola tills vidare vid införsel till Marocko beläggas med en särskild skatt uppgående till två och en half procent af värdet. Hela nettoinkomsten af denna skatt skall bilda en särskild fond, som skall användas till bestridande af utgifterna för offentliga arbeten, afsedda att i allmänhet befrämja sjöfarten och handeln inom marockanska riket.

Program för dessa arbeten och ordningen, i hvilken de böra företagas, fastställas gemensamt af marockanska regeringen och diplomatiska kåren i Tanger.

Utkast, kostnadsförslag och planer beträffande nämnda arbeten äfvensom handlingar, innehållande de närmare bestämmelserna och villkoren rörande desamma utförande, skola upprättas af en af marockanska regeringen och diplomatiska kåren gemensamt utsedd kompetent ingenjör. Denne ingenjör kan efter behof erhålla till sin hjälp en eller flera biträdande ingenjörer. Deras aflöning utgår från den särskilda fondens medel.

Den särskilda fondens medel skola deponeras i Marockos statsbank, som för räkenskaperna angående densamma.

Utbjudande å offentlig auktion skall ske i den form och i öfverensstämmelse med de allmänna bestämmelser, hvilka föreskrifvas i ett reglemente, hvars upprättande uppdrages åt diplomatiska kåren i Tanger gemensamt med en representant för Hans Majestät Sultanen. Den myndighet, som har att förrätta dylika auktioner, skall bestå af en representant för marockanska regeringen, fem ombud för diplomatiska kåren och förenämnda ingenjör. Arbetets utförande skall lämnas åt

den anbudsgifvare, hvars anbud, jämte det detsamma öfverensstämmer med de fastställda bestämmelserna och villkoren, i öfrigt erbjuder de fördelaktigaste allmänna betingelserna.

Användningen af de inkomster, här flytande af den särskilda skatten, hvilka upptagas vid tullkamrarna uti de i artikel 103 i reglementet angående tullarna omnämnda distrikten, skall bestämmas af Makhzen gemensamt med den angränsande makten i öfverensstämmelse med bestämmelserna i förevarande artikel.

Art. 67. Konferensen uttalar — under förbehåll af skyldig hänsyn till de erinringar, som i sådant hänseende framställts — den önskan, att utförelseafgiften på nedan angifna varor måtte nedsättas sålunda:

Kikärter	20 %
majs	20 »
korn	50 »
hvete	34 »

Art. 68. Hans Majestät Sultanen samtycker att höja antalet nötboskap, som hvarje stat har rätt att utföra från Marocko, från sex tusen till tio tusen. Utförelsen kan äga rum genom alla tullkamrarna. Om, i följd af ogynnsamma omständigheter, brist på boskap uppstår inom ett visst område, äger Hans Majestät Sultanen rätt att för viss tid förbjuda utförelse af boskap öfver den eller de hamnar, öfver hvilka utskeppningen från detta område går. Denna åtgärd får icke vare sig äga bestånd under längre tid än två år eller samtidigt omfatta alla rikets hamnar.

Förestående bestämmelser förändra icke andra, uti tidigare marockanska förord-

ningar bestämda villkor för utförelse af boskap.

Konferensen uttalar dessutom den önskan, att veterinärundersökning måtte snarast möjligt åvägabringas i hamnstäderna vid kusten.

Art. 69. Jämlikt tidigare af Hans Majestät Sultanen utfärdade bestämmelser, särskildt bestämmelsen af den 28 september 1901, tillåtes transport i kustfart mellan alla rikets hamnar af säd, frö, grönsaker, ägg, frukt, fjäderfä och i allmänhet varor och djur af alla slag, producerade i eller utom Marocko, med undantag af hästar, mulåsnor, åsnor och kameler, beträffande hvilka särskildt tillstånd af Makhzen är erforderligt. Denna kustfart får idkas af fartyg af hvilken nationalitet som helst, utan att utförelseafgift behöfver erläggas för nämnda varor, dock under villkor att andra stadgade särskilda afgifter betalas och de i ämnet gällande bestämmelser iakttagas.

Art. 70. De makter, hvilka afslutit fördrag rörande beloppet af de afgifter, som deras fartyg hafva att erlägga för uppehåll eller förankring i de marockanska hamnarna, förklara sig benägna att medgifva revision af dessa afgifter. Diplomatiske kåren i Tanger har att i samråd med Makhzen bestämma om villkoren för en sådan revision, hvilken icke må äga rum innan hamnarna blifvit förbättrade.

Art. 71. Vid alla marockanska hamnplatser, hvarest tillräckliga förrådsbyggnader finnas, må nederlagsafgifter uppbäras jämlikt bestämmelser, som af Hans Majestät Sultanens regering i samråd med

diplomatiska kåren i Tanger i ämnet utfärdats eller komma att utfärdas.

Art. 72. Opium och kif skola fortfarande utgöra föremål för monopol till förmån för marockanska regeringen. Införsel af särskildt för farmaceutiskt behof afsedt opium medgifves likväl af Makhzen, som på begäran af beskickningen från det land vederbörande apotekare eller läkare tillhör utfärdar tillståndsbrev isådan henseende. Marockanska regeringen och diplomatiska kåren skola gemensamt fastställa den mängd, som högst får införas.

Art. 73. Makternas representanter hafva erhållit meddelande om marockanska regeringens afsikt att utsträcka det beträffande snus befintliga monopol till att omfatta tobak af alla slag. De förbehålla likväl sina respektive länders undersåtar rätt att erhålla vederbörlig ersättning för den förlust, som ifrågasvarande monopol kan förorsaka dem, hvilka äro innehafvare af industriella företag, tillkomna under tillämpningen af nu gällande bestämmelser angående tobak. Där est öfverenskommelse i godo icke kan ernås, skall ersättningen bestämmas af sakkunniga, utsedda af Makhzen och diplomatiska kåren jämlikt bestämmelserna rörande expropriation för allmännyttigt ändamål.

Art. 74. Upplåtelse på arrende af monopol på opium eller kif skall alltid ske genom dess utbudande på offentlig auktion utan hänsyn till nationalitet. Detsamma gäller beträffande monopol på tobak, om sådant införas.

Art. 75. I händelse det skulle visa sig behöfligt att vidtaga ändringar i nå-

gon af bestämmelserna i föreliggande deklARATION, skola Makhzen och diplomatiska kåren i Tanger öfverenskomma härom.

Art. 76. Vid alla i förevarande deklARATION omnämnda tillfällen, då diplomatiska kåren har att medverka, med undantag för de i artiklarna 64, 70 och 75 omnämnda fall, skall såsom dess beslut gälla den mening, som af flertalet röstande omfattas.

KAPITEL V.

Reglemente angående det marockanska tullväsendet samt förhindrandet af tullförsvinnning och oloflig varuinförsel.

Art. 77. Befälhafvare å handelsfartyg, kommande vare sig från utlandet eller Marocko, skall inom tjugufyra timmar efter att hafva erhållit tillstånd att lossa och lasta i någon af det marockanska rikets hamnar till tullkammaren inlämna en noggrann afskrift af sin märkrulla, undertecknad af befälhafvaren och till likheten med originalet bestyrkt af fartygsagenten. Befälhafvaren skall dessutom, på därom framställd begäran, för tulltjänstemännen förete märkrullan i original.

Tullmyndigheten äger rättighet att ombord å fartyget utsätta en eller flera vakter för att förekomma all olaga varuinförsel.

Art. 78. Från inlämnande af märkrulla äro befriade:

1) krigsfartyg eller fartyg befraktade för någon stats räkning;

2) mindre båtar, som tillhöra enskilda personer samt af dessa användas för eget behof men icke för någon slags transport af handelsvaror;

3) båtar eller andra farkoster, som användas till fiske längs kusterna;

4) lustjakter, som uteslutande såsom sådana användas och äro under dylik be-
teckning inregistrerade i fartygets hemort;

5) fartyg, som särskildt användas till nedläggande eller reparation af telegrafkablar;

6) fartyg, som uteslutande användas till bärgningsföretag;

7) sjukvårdsfartyg;

8) handelsflottans skolfartyg, som icke befatta sig med handelsföretag.

Art. 79. Den till tullkammaren inlämnade märkrullan skall innehålla uppgift å lastens beskaffenhet och ursprungs-
ort jämte märken och nummer på lådor, balar, packor, fat m. m.

Art. 80. Förefinnas sannolika skäl att misstänka någon oriktighet i märkrullan eller vägrar fartygets befälhafvare att låta tulltjänstemännen företaga besiktning och undersökning af fartyget, skall anmälan därom göras till vederbörande konsulära myndighet, som har att i närvaro af ett ombud för den marockanska tullmyndigheten föranstalta om nödiga utredningar, besiktningar och undersökningar.

Art. 81. Har efter utgången af den i art. 77 bestämda fristen af tjugufyra timmar befälhafvaren icke aflämnat sin märkrulla, är han, så vida icke dröjsmålet härleder sig från ett fall af vis major, förfallen till böter af ett hundra femtio pesetas för hvarje dag han därmed dröjer,

dock att böterna ej må öfverstiga sex hundra pesetas. Har befälhafvaren i be-
dräglig afsikt företett en oriktig eller ofullständig märkrulla, dömes han personligen att erlägga ett belopp motsvarande värdet af de varor, angående hvilka han icke företett märkrulla, samt dessutom till böter från och med femhundra till och med ett tusen pesetas; och kunna därjämte såväl fartyget som varorna af vederbörande konsulära myndighet tagas i beslag såsom säkerhet för bötesbeloppet.

Art. 82. Det åligger en hvar att vid förtullning af varor, som införas eller äro afsedda att utföras, till tullmyndigheten aflämna en detaljerad angifningsinlaga, angifvande varornas art, kvalitet, vikt, stycketal, mått och värde äfvensom arten af samt märke och nummer å de kolli, som innehålla varorna.

Art. 83. Befinnes vid besiktningen, att antalet kolli eller myckenheten varor understiger hvad som uppgifvits, är den, som angifvit godset till förtullning, såvida han icke kan visa, att han varit i god tro, skyldig betala dubbel afgift för de felande varorna, och det till förtullning aflämnade godset kvarhålls i tullen såsom säkerhet för denna dubbla afgift; påträffas däremot vid besiktningen ett större antal kolli eller finnes varornas myckenhet eller vikt öfverstiga hvad som uppgifvits, må öfverskottet tagas i beslag och konfiskeras för Makhzens räkning, såvida icke den som angifvit godset till förtullning kan visa, att han varit i god tro.

Art. 84. Befinnes angifningsinlagan vara oriktig beträffande varornas art eller kvalitet, och kan den som angifvit dem till förtullning icke visa, att han varit i

god tro, äger vederbörande myndighet att för Makhzens räkning taga i beslag och konfiskera de felaktigt uppgifna varorna.

Art. 85. Befinnes angifningsinlagan oriktig beträffande varornas värde, och kan den som angifvit dem till förtullning icke visa, att han varit i god tro, äger tullmyndigheten antingen genast uttaga tullafgiften in natura eller, i fall varan är odelbar, förvärfva äganderätt till densamma genom att omedelbart till den som angifvit varan till förtullning betala det uppgifna värdet ökad med fem procent.

Art. 86. Befinnes angifningsinlagan falsk beträffande naturen af varorna, äro dessa att betrakta såsom icke angifna till förtullning, och brottet faller under bestämmelserna i artiklarna 88 och 90 här nedan samt medför i dessa artiklar stadgade straffpåföljder.

Art. 87. I hvarje fall af försök till in- eller utsmuggling, vare sig till sjöss eller lands, af tullpliktiga varor, eller då någon å bar gärning därmed ertappas, skola varorna konfiskeras, hvarförutom den skyldige bestraffas med här nedan omförmälda frihets- och bötesstraff, som ådömas af vederbörande domstol.

Dessutom äro föremål, som nyttjas vid landväga transport, underkastade beslag och konfiskation, därest smuggelgodset utgör hufvudbeståndsdelen af lasten.

Art. 88. Hvarje försök till eller hvarje å bar gärning ertappad in- eller utsmuggling af tullpliktiga varor genom en för handel öppen hamn eller genom tullkammare straffas med böter, ej öfverstigande tredubbla värdet af de varor som skolat

förtullas, samt med fängelse från och med fem dagar till och med sex månader eller med endast ettdera af dessa straff.

Art. 89. Hvarje försök till eller hvarje å bar gärning ertappad in- eller utsmuggling af tullpliktiga varor annorledes än genom en för handel öppen hamn eller genom tullkammare straffas antingen med böter från och med tre hundra till och med fem hundra pesetas samt tilläggsböter motsvarande tre gånger varans värde eller ock med fängelse från och med en månad till och med ett år.

Art. 90. Den, som gjort sig skyldig till delaktighet i de uti artiklarna 88 och 89 omnämnda brott, är förfallen till enahanda straff som gärningsmannen. Huruvida delaktighet föreligger, afgöres enligt den för domstolen, där brottet åtalas, gällande lagstiftning.

Art. 91. Göres försök att medelst fartyg annorledes än genom en för handel öppen hamn in- eller utsmuggla varor eller varder sådan in- eller utsmuggling å bar gärning ertappad, äger den marockanska tullmyndigheten rätt att införa fartyget till närmaste hamn, där det samma öfverlämnas till vederbörande konsulära myndighet, hvilken är berättigad beslagtagna och kvarhålla fartyget till dess ådömdt bötesbelopp guldits.

Därest hos vederbörande konsulära myndighet deponeras en summa motsvarande högsta bötesbeloppet eller för beloppets erläggande ställes vederhäftig borgen, som af tullmyndigheten godtages, skall beslaget å fartyget, i hvilket skede rättegången än befinner sig, upphävas, såvida icke därigenom lägges hinder i vägen för den rättsliga undersökningen.

Art. 92. I föregående artiklar gifna föreskrifter äro äfven tillämpliga på kustfarten.

Art. 93. Sådana varor, hvilka icke äro belagda med utförselafgift, skola, då de inlastas i en marockansk hamn för att sjöledes fraktas till annan inom riket belägen hamn, vara åtföljda af ett af tullmyndigheten utfärdadt utförselbevis, vid äfventyr att eljest beläggas med införselafgift och jämväl, om de icke upptagits i märkrullan, konfiskeras.

Art. 94. Varor belagda med utförselafgift må icke fraktas i kustfart, såvida ej i tullkammaren å afgangsorten deponerats, mot kvitto, den å dessa varor belöpande utförselafgift.

Det deponerade beloppet återställes till deponenten af tullkammaren, där det deponerats, mot företeende af en utaf tullmyndighet bestyrkt förklaring att varan framkommit samt kvittot å depositionen. Bevis om godsets framkomst skall företes inom tre månader efter dess afsändande. Efter denna tids utgång tillfaller den deponerade summan Makhzen, såvida icke dröjsmålet härleder sig från ett fall af vis major.

Art. 95. In- och utförselafgifter skola kontant erläggas till den tullkammare, hvarest beräkmandet af afgiften verkställts. Värdetullar beräknas efter det partipris, som varan, levererad vid tullkammaren samt fri från tull och magasinuskostnader, vid kontant betalning betingar. I händelse af inträffad skada skall vid värderingen afseende göras å den värdeförminskning, varan undergått. Varorna må ej uttagas förrän tullafgift och magasinuskostnader erlagts.

Vid hvarje mottagande af varor eller afgifter skall ett i behörig ordning upprättadt kvitto af vederbörande förrättningsman utfärdas.

Art. 96. Värdet af de förnämsta i Marocko tullpliktiga varor skall för hvarje år, enligt i föregående artikel närmare angifna bestämmelser, fastställas af en i Tanger sammanträdande kommission för varors tullvärdering af följande sammansättning:

- 1) tre medlemmar utsedda af den marockanska regeringen;
- 2) tre medlemmar utsedda af diplomatiska kåren i Tanger;
- 3) ett ombud för statsbanken;
- 4) ett ombud för delegationen för marockanska femprocentlånet af år 1904.

Kommissionen utser tolf till tjuguhedersledamöter, bosatta i Marocko, hvilka kommittén äger rådfråga vid åsättandet af de olika värdena äfvensom eljest, då den anser det af behovet påkalladt. Dessa hedersledamöter väljas bland de framstående personer, som upptagits å förteckningar, hvilka uppgöras beträffande utläningar af hvarje beskickning och såvidt angår marockanska undersåtar af sultanens representant. De skola så mycket som möjligt utses i förhållande till betydningen af hvarje nations handel.

Kommissionen tillsättes för en tid af tre år.

Den af kommissionen fastställda värdetariffen skall läggas till grund för de värderingar, som verkställas å hvarje tullkammare af den marockanska tullmyndigheten; och skall denna värdetariff offentligen anslås å alla tullkammare samt å legations- eller konsulatkanslierna i Tanger.

Värdetariffen kan revideras efter loppet af sex månader, för den händelse afsevärda förändringar uppkommit i fråga om vissa varors värde.

Art. 97. En ständig kommitté, benämnd »Tullkommittén», tillsättes i Tanger för en tid af tre år i sänder. Den skall bestå af en specialkommissarie, utsedd af sultanen af Marocko, en medlem af diplomatiska eller konsulära kåren, utsedd af diplomatiska kåren i Tanger, och ett ombud för statsbanken. Kommittén äger att med sig adjungera en eller flera representanter för tullförvaltningen såsom rådgifvande medlemmar.

Kommittén utöfvar öfveruppsikt öfver tullväsendet och äger att för Hans Majestät sultanen framlägga förslag till åtgärder, afseende att åstadkomma förbättringar i förvaltningen samt regelmässighet och kontroll vid de olika tjänsteförrättningarna och uppbörden, såsom vid af- och inlastning, landtransporter, öfrigt handhafvande af varor, deras inläggande och uttagande, magasinering, värdering samt beräkning och upptagande af afgifter. Upprättandet af tullkommittén skall icke medföra något intrång i de rättigheter, som genom artiklarna 15 och 16 i lånekontraktet af den 12 juni 1904 tillförsäkrats innehafvare af värdepapper.

Instruktioner, bestämmande huru artikel 96 och denna artikel i detalj skola tillämpas, skola af tullkommittén och vederbörande myndigheter utarbetas samt underställas diplomatiska kårens pröfning.

Art. 98. Vid de tullplatser, där tillräckliga magasinier finnas att tillgå, tager

vederbörande tullförvaltning hand om det lossade godset, från det att detsamma af fartygets befälhafvare mot kvitto öfverlämnats till de tjänstemän, som förestå lossningen, och till dess det vederbörligen förtullats. Tullförvaltningen är ansvarig för hvarje förlust, som förorsakats genom varas förstörande eller skadande och som är att tillskrifva tulltjänstemännens fel eller försummelse. Den är däremot icke ansvarig för sådan skada, som beror på vare sig en naturlig försämring af godset eller allt för lång magasinering eller ett fall af vis major.

Vid de tullplatser, hvarest tillräckliga magasinier ej finnas att tillgå, äro Makhzens tjänstemän endast skyldiga att använda de förvaringsmedel, hvaröfver tullmyndigheten förfogar.

En revision af gällande magasineringsreglemente skall ombesörjas af diplomatiska kåren i enlighet med flertalets åsikt och i samråd med marockanska regeringen.

Art. 99. Försäljning af konfiskerade varor och landtransportmedel skall af tullmyndigheten ombesörjas inom åtta dagar efter det slutligt utslag afkunnats af vederbörande domstol.

Art. 100. Behållna försäljningssumman af varor och andra föremål, som konfiskerats, tillfaller staten; böter äfvensom andra utdömda belopp fördelas, efter afdrag af samtliga kostnader, mellan marockanska statskassan och de personer, som varit behjälpliga att förhindra tullförsnillning eller oloffig varuinförsel, samt tillfalla:

till en tredjedel angifvarne att mellan dem af tullverket fördelas;

till en tredjedel de tulltjänstemän, som beslagtagit godset; och

till en tredjedel marockanska statskassan.

Om beslaget verkställts utan förmedling af angifvare, skall hälften af bötesbeloppet tillfalla de tjänstemän, som verkställt beslaget, och den andra hälften den marockanska statskassan.

Art. 101. De marockanska tullmyndigheterna skola direkt underrätta de diplomatiska eller konsulära ämbetsmännen om alla öfverträdelser af förevarande reglemente, hvilka begåtts af respektive lands undersåtar, på det dessa må åtalas vid vederbörlig domstol.

Enahanda öfverträdelser, begångna af marockanska undersåtar, skola angifvas af tullmyndigheten direkt till vederbörande marockanska myndighet.

Ett ombud för tullmyndigheten skall utses att vid de olika domstolarna följa rättegången i förekommande mål.

Art. 102. Beslag samt bötes- eller annan straffpåföljd skall, beträffande utlänningar, ådömas af konsulär och, beträffande marockanska undersåtar, af marockansk domstol.

Art. 103. Om tillämpningen af förevarande reglemente å gränstrakterna mot Algeriet tillkommer det uteslutande Frankrike och Marocko att bestämma.

Likaledes skall det uteslutande tillkomma Spanien och Marocko att bestämma angående tillämpningen af reglementet i Riffområdet och i allmänhet i gränstrakterna mot de spanska besittningarna.

Art. 104. Bestämmelserna i detta reglemente kunna, med undantag af dem,

som angå straffpåföljder, efter loppet af två år, sedan de trädt i kraft, förändras genom af diplomatiska kåren i Tanger fattadt enhälligt beslut, som af Makhzen godkännes.

KAPITEL VI.

Deklaration angående offentlig förvaltning och offentliga arbeten.

Art. 105. I afsikt att betrygga tillämpningen af grundsatsen om ekonomisk frihet med full likställighet för alla förklara signatärmakterna, att ingen gren af den offentliga förvaltningen inom marockanska riket må upplätas för gynnande af enskilda intressen.

Art. 106. I händelse marockanska regeringen skulle anse sig böra anlita utländskt kapital eller utländsk industri för den offentliga förvaltningens räkning eller för utförandet af offentliga arbeten såsom vägar, järnvägar, hamnar, telegraf m. m., förbehålla sig signatärmakterna att vaka öfver att statens myndighet öfver dylika stora företag af allmänt intresse blir oförkränkt.

Art. 107. För att de jämlikt artikel 106 äfvensom beträffande leveranser till staten lämnade koncessioner skola inom marockanska riket vara giltiga fordras, att desamma utbjudas på offentlig entreprenadauktion utan anseende till nationalitet i alla de fall, i fråga om hvilka bestämmelserna i de utländska lagstiftningarna föreskrifva sådant.

Art. 108. Marockanska regeringen skall, så snart beslut fattats om utbju-

dande på entreprenadauktion af offentliga arbetens utförande, gifva diplomatiska kåren meddelande härom samt sedermera tillställa densamma handlingarna innehållande de närmare bestämmelserna och villkoren angående arbetenas utförande, planer och alla andra entreprenadförslaget åtföljande handlingar, på det alla signatärmakternas undersåtar måtte blifva i tillfälle att taga kännedom om de föreslagna arbetena och deltaga i täfingen om dem. Tillräckligt lång tid för sådant ändamål skall bestämmas genom tillkännagifvandet om utbudandet.

Art. 109. De närmare bestämmelserna och villkoren angående arbetenas utförande få icke vare sig medelbart eller omedelbart vara af sådant innehåll, att den fria konkurrensen hindras samt medtäflare af en nationalitet tillbakasättas för medtäflare af annan.

Art 110. Utbudandet skall ske i den form och i öfverensstämmelse med de allmänna bestämmelser, hvilka föreskrivas i ett af marockanska regeringen gemensamt med diplomatiska kåren upprättadt reglemente.

Arbetets utförande skall af marockanska regeringen lämnas till den anbudsgifvare, hvars anbud, jämte det detsamma öfverensstämmet med de fastställda bestämmelserna och villkoren, i öfrigt erbjuder de fördelaktigaste allmänna betingelserna.

Art. 111. De i artiklarna 106 till och med 110 gifna föreskrifter skola tillämpas i fråga om koncessioner på tillgodogörandet af afkastningen af korkekskogarna jämlikt gällande bestämmelser i de utländska lagstiftningarna.

Art. 112. Genom en marockansk förordning skola fastställas villkoren för erhållande af koncession å och rätt till bearbetande af grufvor, fyndigheter och stenbrott. Vid utarbetandet af nämnda förordning skall marockanska regeringen taga till ledning utländska lagstiftningar i ämnet.

Art. 113. Om uti de i artiklarna 106 till och med 112 omnämnda fall det skulle vara nödvändigt att taga i besittning vissa fastigheter, kunna desamma exproprieras mot lämnande i förväg af vederbörlig ersättning samt enligt följande föreskrifter.

Art. 114. Expropriationen kan endast äga rum för allmännyttigt ändamål och endast i den mån nödvändigheten däraf blifvit fastäld genom administrativ undersökning. Sättet för dennas verkställande skall bestämmas genom ett i samråd med den diplomatiska kåren af marockanska regeringen utarbetadt reglemente.

Art. 115. Om fastighetsägarne äro marockanska undersåtar, skall Hans Majestät sultanen vidtaga de åtgärder, som äro nödiga, på det intet hinder må möta för utförandet af sådana arbeten, som Hans Majestät förklarar vara af allmännyttig beskaffenhet.

Art. 116. Om ägarne äro utlänningar, skall expropriationen tillgå på följande sätt:

I det fall att enighet icke kan uppnås mellan vederbörande förvaltande myndighet och ägare af fastighet, som skall exproprieras, skall ersättningen fastställas af en särskild jury eller, om så erfordras, genom skiljedom.

Art. 117. Juryn skall vara sammansatt af sex sakkunniga värderingsmän, af hvilka tre väljas af fastighetsägaren och tre af den myndighet, som handhafver expropriationsfrågan. Frågan afgöres efter absolut majoritet.

Om ingen majoritet uppstår, skola fastighetsägaren och myndigheten hvaradera utse en skiljedomare, och dessa båda skola tillsammans utse den tredje.

Därest enighet icke träffas i fråga om valet af den tredje skiljedomaren, skall denne utses af diplomatiska kåren i Tanger.

Art. 118. Skiljedomarne skola utses bland personer upptagna å en lista, som i början af hvarje år upprättas af diplomatiska kåren, och, såvidt möjligt, bland de sakkunniga, hvilka icke äro bosatta på den plats, där arbetet utföres.

Art. 119. Fastighetsägaren kan klaga öfver skiljedomarnes beslut inför vederbörande domstol i öfverensstämmelse med lagstiftningen i fråga om skiljedom i det land, hvars undersäte han är.

KAPITEL VII.

Allmänna bestämmelser.

Art. 120. Hvar och en af signatär-makterna förbinder sig, i ändamål att, om så erfordras, bringa sin lagstiftning i öfverensstämmelse med de genom denna generalakt åtagna förpliktelser, att för sin del söka åvägbringa antagandet af för sådant ändamål nödiga lagstiftningsåtgärder.

Art. 121. Denna generalakt skall ratificeras i enlighet med de i hvarje särskild stat gällande grundlagar; ratifikations-

instrumenten skola deponeras i Madrid snarast möjligt och senast den 31 december 1906.

Rörande deponerandet skall upprättas protokoll, hvaraf bestyrkt afskrift på diplomatisk väg tillställas de undertecknande makterna.

Art. 122. Denna generalakt träder i kraft den dag, då samtliga ratifikationer blifvit deponerade och senast den 31 december 1906.

I händelse att de särskilda lagstiftningsåtgärder, hvilka i vissa länder kunna vara erforderliga för att åtskilliga af bestämmelserna i denna generalakt må vara tillämpliga å samma länders i Marocko bosatta undersåtar, icke skulle hafva blifvit antagna före den för ratifikationen bestämda dag, blifva dessa bestämmelser, såvidt dessa länder angå, tillämpliga, först då ofvan berörda lagstiftningsåtgärder till efterlevande kungjorts.

Art. 123 (sista art.). Alla traktater, konventioner och öfverenskommelser mellan de undertecknande makterna och Marocko förblifva i gällande kraft; dock att, i händelse af stridighet mellan dessas bestämmelser och de, hvilka innehållas i denna generalakt, de senare skola hafva företrädet.

Till bekräftelse häraf hafva de befullmäktigade ombuden undertecknat denna generalakt och försett densamma med sina sigill.

Som skedde i Algeciras d. 7 april 1906 i ett enda exemplar, som förblifver deponerad i Hans katolska Majestäts regerings arkiv, och hvaraf bestyrkta afskrifter skola på diplomatisk väg tillställas de undertecknande makterna.

För Tyskland:

- (l. s.) RADOWITZ.
 (l. s.) TATTENBACH.

För Österrike-Ungern:

- (l. s.) WELSERSHEIMB.
 (l. s.) BOLESTA-KOZIEBRODSKI.

För Belgien:

- (l. s.) JOOSTENS.
 (l. s.) COMTE CONRAD DE
 BUISSERET.

För Spanien:

- (l. s.) EL DUQUE DE ALMODÓVAR
 DEL RÍO.
 (l. s.) J. PÉREZ-CABALLERO.

För Amerikas förenta stater:

Under förbehåll af den förklaring, som
 afgifvits vid konferensens slutsamman-
 träde den 7 april 1906.

- (l. s.) HENRY WHITE.
 (l. s.) SAMUEL R. GUMMERÉ.

För Frankrike:

- (l. s.) RÉVOIL.
 (l. s.) REGNAULT.

För Storbritannien:

- (l. s.) A. NICOLSON.

För Italien:

- (l. s.) VISCONTI VENOSTA.
 (l. s.) G. MALMUSI.

*För Marocko:**För Nederländerna:*

- (l. s.) H. TESTA.

För Portugal:

- (l. s.) CONDE DE TOVAR.
 (l. s.) CONDE DE MARTENS FERRÃO.

För Ryssland:

- (l. s.) CASSINI.
 (l. s.) BASIL BACHERACHT.

För Sverige:

- (l. s.) ROBERT SAGER.

Utdrag af protokollet öfver lagärenden, hållet uti Kungl. Maj:ts högsta domstol tisdagen den 19 mars 1907.

Tredje rummet.

Närvarande:

Justitieråden BILLING,
RAMSTEDT,
WESTRING,
friherre MARKS VON WÜRTEMBERG,
SUNDBERG.

Assessorn Stenberg föredrog utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet den 15 mars 1907, utvisande att Kungl. Maj:t förordnat, att för det ändamål § 87 regeringsformen omförmåler högsta domstolens utlåtande skulle inhämtas öfver upprättadt förslag till lag angående tillämpning af vissa bestämmelser i den vid internationella konferensen i Algeciras år 1906 antagna generalakt.

Förslaget föredrogs; varande detsamma bilagdt detta protokoll.

Justitierådet *Sundberg* yttrade: »Då några allmänna lagbestämmelser angående den konsulära domsrättens utöfning ännu icke kommit till stånd i vårt land, synas mig allvarliga betänkligheter möta mot att utfärda en lag sådan som den föreslagna utan att därvid tillika meddela närmare föreskrifter i ämnet, särskildt angående proceduren inför konsulardomaren, sättet för fullföljd af talan mot hans beslut och beslutens verkställighet. Jag finner mig därför böra afstyrka, att förslaget framlägges för Riksdagen till antagande».

Justitierådet friherre *Marks von Württemberg*, med hvilken justitieråden *Billing*, *Ramstedt* och *Westring* instämde, anförde: »Under förutsättning att erforderliga lagbestämmelser angående konsularjurisdiktion inom en snar framtid skola komma till stånd anser jag mig kunna lämna förslaget utan anmärkning.»

Ur protokollet

Erik Ölander.

Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott onsdagen den 27 mars 1907.

Närvarande:

Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena TROLLE,
Statsråden: TINGSTEN,

ALBERT PETERSSON,
ALFRED PETERSSON,
HEDERSTIERNA,
DYRSSEN,
HAMMARSKJÖLD,
ROOS,
JUHLIN,
SWARTZ,

Justitieråden: WILKANDER,
PETRÉN.

Efter gemensam beredning med hans excellens herr ministern för utrikes ärendena anmälde chefen för justitiedepartementet statsrådet Albert Petersson högsta domstolens genom utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden för den 15 mars 1907 inhämtade utlåtande öfver det vid samma protokoll fogade förslag till lag angående tillämpning af vissa bestämmelser i den vid internationella konferensen i Algeciras år 1906 antagna generalakt.

Föredraganden redogjorde för innehållet i nämnda utlåtande, enligt hvilket högsta domstolens flesta ledamöter förklarar sig kunna lämna

ifrågavarande lagförslag utan anmärkning under förutsättning, att erforderliga lagbestämmelser angående konsularjurisdiktion inom en snar framtid komme till stånd.

Sedan hans excellens herr ministern för utrikes ärendena förmält, att från hans sida redan vidtagits åtgärder i syfte att förslag till erforderliga stadganden i fråga om konsularjurisdiktion måtte under årets lopp varda utarbetadt, samt föredraganden förklarar sig med hänsyn härtill hysa förhoppning, att lagstiftning i ämnet skulle kunna inom den närmaste tiden åvägabringas, hemställde föredraganden, att det remitterade lagförslaget måtte, jämlikt § 87 regeringsformen, genom nådig proposition föreläggas Riksdagen till antagande.

Med bifall till denna af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställan förordnade Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att till Riksdagen skulle aflåtas nådig proposition af den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisade.

Ur protokollet

Erik Ölander.